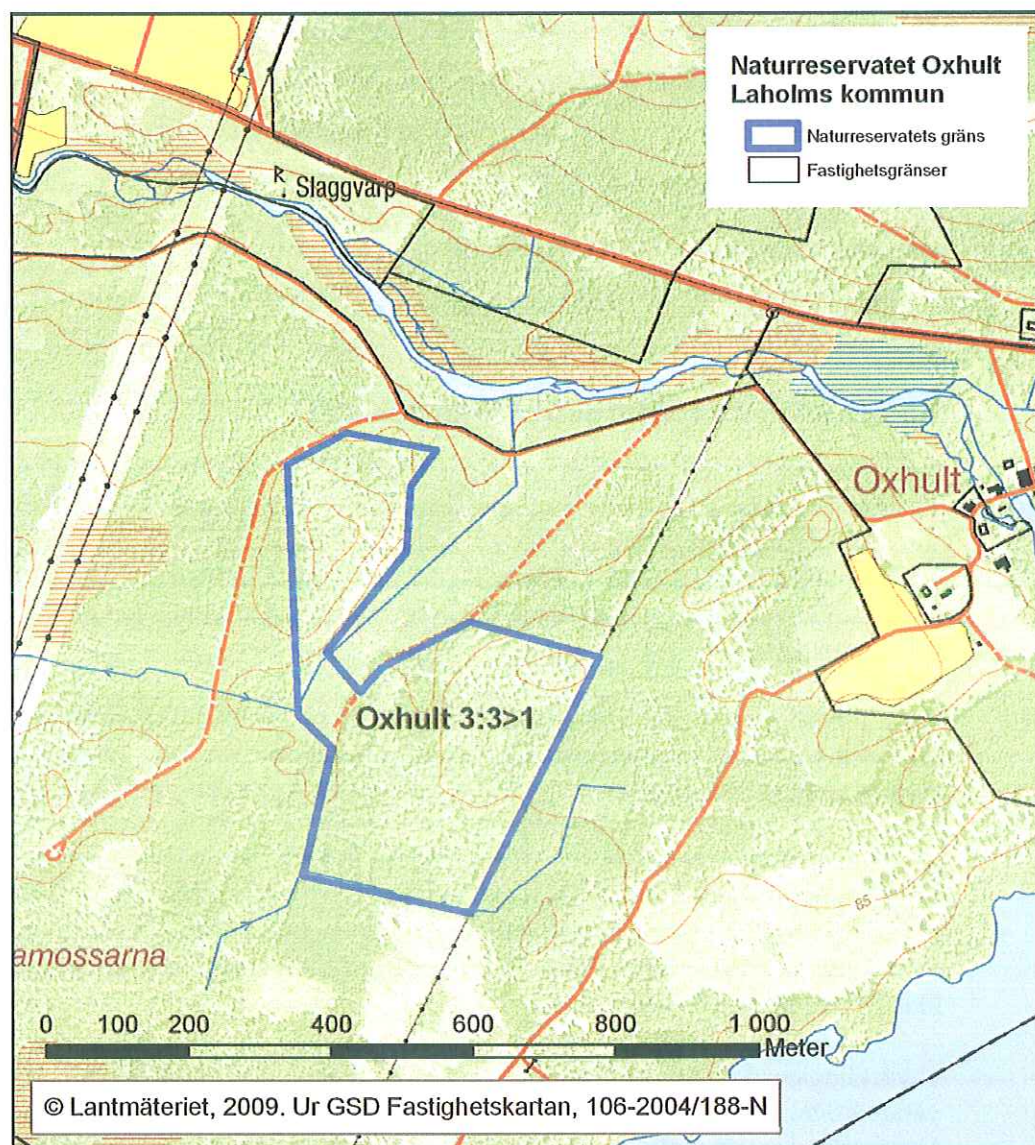

Naturreseptatet Oxhult i Laholms kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på nedanstående karta som naturreseptat, med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreseptatets namn ska vara Oxhult.

Uppgifter om reservatet

Områdesnamn:	Oxhult
Kommun:	Laholm
Församling:	Hishult
Areal:	15,3 hektar
Lägesbeskrivning:	5 km väst om Hishult.
Mittkoordinat (SWEREF):	N: 391665, E:6255685 (SWEREF 99 TM)
Fastighetskartans blad nr:	62D5JN (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region:	Region 8. Nordöst-Skånes skogslandskap
Fastighet och markägare:	Oxhult 3:3 Staten genom Naturvårdsverket
Jakträttsinnehavare:	Anders Rüder
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Beskrivning av området och skäl för beslutet

Naturreservatet Oxhult är 15 hektar stort och beläget i en höglänt skogstrakt inom Laholms kommun, strax söder om Smedjeån. Området domineras av ädellövskog med bok och ek. Insprängt i fastmarksskogen finns en mosaikartad förekomst av mindre sump- och blandskogar med al, tall och björk och senvuxna träd. Inom reservatet finns också ett fåtal små rena granbestånd. De omgivande markerna utgörs i huvudsak av granmonokulturer.

Minst tolv rödlistade arter har dokumenterats inom reservatet. Majoriteten av dessa är lavar och har hittats inom en nyckelbiotop med hedädellövskog med värdefull kryptogamflora. Exempel på arter är liten ädellav, rosa skärelav, skriftklotterlav, liten lundlav, violettgrå porlav och svampen brödmärgsticka. Stora värden finns också söder om detta område som utgörs av naturskogsartad mosaik av sumpskog och flerskiktad ädellövskog med tallinslag. Signalarter på lång skoglig kontinuitet finns i båda områdena. Reservatet har varit ädellövdominerat lång tid tillbaka. Kartor visar att området varit lövskogsklätt från år 1650 och framåt vilket kan förklara förekomsten av bland annat hotade bokskogsarter.

Utvecklingsmarken utgörs dels av äldre gallrad ekskog med inslag av bok med vissa naturvärden, dels av smärre mellanliggande granbestånd och mindre stormhyggen. Granbestånden ska omföras till lövskog för att ge ökat livsutrymme för lövskogsarter.

Ädellövskog har varit en vanlig skogstyp under en stor del av Sveriges förhistoria. De senaste århundradena har den minskat kraftigt då granen ökat starkt, framförallt genom

plantering i tidigare ädellövskogsområden. Utan skydd av de gamla träden samt viss skötsel för att hålla undan den invandrande granen, kommer ädellövskogen med dess höga biologiska värden på sikt att förloras. Ur ett svenkt och internationellt perspektiv har Halland och Sverige ett ansvar att bevara dessa skogar. Ädellövskogarna är följaktligen utpekade som ansvarsbiotoper för länet i strategin för formellt skydd av skog i Hallands län. Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området, krävs någon form av långsiktigt skydd av området. Eftersom området dessutom kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser d.v.s. en skötselplan, är naturreservat den lämpligaste skyddsformen. Beslutet syftar också till att uppnå miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla den biologiska mångfald som är knuten till områdets värdefulla mosaik av ädellövskog och sumpskog med tallinslag. Syftet är även att skapa möjligheter för arter att sprida sig inom och mellan reservat och nyckelbiotoper i trakten. Oxhult ska också skyddas för att bevara en rest av den för området representativa blandskogsmiljön med ädellöv och sumpskog, samt med förekomst av naturligt uppkommen tall.

Förekommande ekosystem och biologisk mångfald skall i huvudsak bevaras och utvecklas genom intern dynamik och andra naturliga processer. Exempel på detta kan vara att träd åldras, dör och bryts ned genom angrepp av svampar, insekter och stormfällning. I de luckor som bildas förnygras nya lövträd naturligt. Även vissa skötselinsatser, i form av exempelvis röjning eller omförning av granbestånd, krävs dock för att gynna den biologiska mångfalden på lång sikt.

Inom ramen för detta syfte ska naturreservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser, samt ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- inget skogsbruk bedrivs inom området och naturliga processer tillåts verka, så att skogen får utvecklas genom naturlig dynamik.
- ny exploatering och arbetsföretag i området förhindras för att bevara områdets naturliga hydrologi.
- röjning av invandrande gran utförs för att bibehålla området som ädellövskog, lövsumpskog eller för att bevara särskilt värdefulla lövträd.
- avveckling av befintliga granbestånd genomförs för att skapa utvecklingsmark för ädellöv- och blandskogen i området.
- åtgärder såsom skapande av död ved genomförs för att gynna den biologiska mångfalden.

- lämpliga åtgärder vidtas för att informera och underlätta för besökare att uppleva området.
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken (MB), om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- uppföra byggnad eller anläggning,
- uppföra mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
- anlägga väg,
- borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
- dika, dämna eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi, annat än nödvändig underhållsdikning av befintligt dike,
- anordna upplag, tippa eller fylla ut,
- avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
- ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
- ta bort eller skada stengärdesgård,
- kalka, gödsla, sprida biologiska eller kemiska bekämpningsmedel,
- framföra motordrivet fordon, förbudet gäller ej jakträttsinnehavare vid uttransport av fällt vilt,
- inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
- sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift, samt
- utan Länsstyrelsens tillstånd upplåta mark för lägerverksamhet eller tävlingar.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

- utmärkning av reservatet,
- skötselåtgärder enligt naturreservatets skötselplan,
- anläggning och underhåll av parkeringsplats och anordningar för friluftslivet (t.ex. markerad stig och informationsskyltar), samt
- undersökningar och dokumentation av mark, vatten, samt växt- och djurliv.

Med stöd av 7 kap. 30 § MB, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
- skada, plocka eller samla in gräs, örter, mossor eller lavar. Plockning av bär eller matsvamp är dock tillåten,
- inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
- under mer än ett dygn tälta eller övernatta i husvagn eller husbil,
- sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
- framföra motordrivet fordon, förbudet gäller ej jakträttsinnehavare vid uttransport av fällt vilt,
- medföra okopplad hund med undantag för jakt med hund eller för eftersök,
- utan Länsstyrelsens tillstånd samla in insekter, spindlar, snäckor och andra ryggradslösa djur. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används, samt
- utan Länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet eller tävlingar.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- förvaltaren att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel eller
- genomförande av vetenskapliga undersökningar, under förutsättning att tillstånd först erhållits från Länsstyrelsen.

Upplysningar:

Länsstyrelsen erinrar om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

2 kap 1, 6-8 § § kulturminneslagen (1988:950)

Eventuella fasta fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddande enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fast fornlämning.

7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser
Strandskyddsområde råder inom 100 meter från vattendrag.

Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

Terrängkörningslagen 1§ (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är förbjuden i hela landet på barmark och på snötäckt skogsmark med plant- eller ungskog, om det inte är uppenbart att körningen kan ske utan risk för skada på skogen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § MB, att föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och intrånget i enskilds rätt att använda mark och vatten.

Förenlighet med områdesbestämmelser, planer och miljö kvalitetsmål

Beslutet strider inte mot kommunens översiktsplan Framtidsplan 2003.

Det nya reservatsbeslutet medverkar till att de nationella miljö kvalitetsmålen, Ett rikt växt- och djurliv och Levande skogar uppfylls.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3§ Förordningen om områdesskydd (SFS 1998:1252) fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen.

Ärendets handläggning

Naturreseptet ligger inom ett stort område som varit statligt ägt sedan länge. Området har förvaltats av Domänverket och senare Sveaskog. Regeringen uppdrog år 2002 åt Naturvårdsverket att genomföra en naturvärdesbedömning av all statlig skogsmark. Syftet var att sammanställa natur- och kulturvärden. Naturvårdsverket skulle dessutom bedöma vilka av dessa marker som behövdes ges ett formellt skydd, främst i form av naturreseptat.

Oxhult var ett av dessa områden som pekades ut för sina höga naturvärden. Säkerställande av området inleddes genom att Naturvårdsverket år 2006 förvärvade

marken av med avsikt att bilda naturreservatet Oxhult.

Förslag till beslut med skötselplan skickades på remiss till 2009-10-29. Yttranden inkom från Jägareförbundet Syd, Laholms kommun, Lantmäterimyndigheten, Polismyndigheten i Hallands län, Skogsstyrelsen, samt Vägverket Region Väst.

Laholms kommun tillstyrker att naturreservatet Oxhult bildas och att skötselplanen antas. Kommunen tycker att ett långsiktigt skydd av området är viktigt för att främja de organismer och den mångfald knutna till ädellövskogar äldre än 150 år samt att den skogliga kontinuiteten talar för reservatsskydd. Man konstaterar också att den riktigt gamla skogen inte skyddas med ädellövskogslagen där det bedrivs skogsbruk och att reservatbildningen därmed bidrar till att uppnå miljömålen Ett rikt växt- och djurliv och Levande skogar.

Laholms kommun påpekar dock att områdets betydelse för rekreation och friluftsliv idag är stark begränsad, varför speciella anordningar som parkering och skyltning kan ses som onödiga. Samtidigt konstateras att saken kommer i ett annat ljus om det angränsade myrskyddsobjektet Smedjeån blir reservat. En synpunkt framförs om att en spång krävs över det dike som avskär reservatets norra och södra del.

Skogsstyrelsen tillstyrker förslaget och bedömer att beslut och skötselplan är välgrundade och väl genomarbetade.

Jägareförbundet välkomnar initiativ syftande till att öka utbredningen av ädellövskog i länet.

Lantmäterimyndigheten, Polismyndigheten i Hallands län och Vägverket Region Väst har inget att erinra mot förslaget.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning om att området idag inte är ett besöksmål. En enkel, mindre parkeringsplats samt informationsskylt räknas dock som ett minimum i de flesta naturreservat, varför detta anses rimligt och i linje med syftet att gynna friluftslivet i området. Skötselplanen har förtydligats vad gäller behov av spång över dike.

I jämförelse med remissversionen av detta beslut har de "uppföljningsbara bevarandemål" som föreslagits för skötselområdena har tagits bort. De överförs istället till ett uppföljningsdokument som är under framtagande.

Beslut i detta ärende har fattats av länsrådet Lisbeth Schultze. I beslutet deltog även naturvårdsdirektör Marie Björkman.

I handläggningen deltog planarkitekt Josefin Carlsson samt naturvårdshandläggare Marie Tönnerberg som också var föredragande.

Lisbeth Schultze

Marie Tönnerberg

Detta beslut kan överklagas till regeringen, se bilaga.

Bilagor:

1. Skötselplan
2. Översiktskarta
3. Skogstypskarta
4. Skötselkartor (A och B)
5. Artförteckning
6. Friluftsliv
7. Naturvärden
8. Häradsekonomiska kartan 1920-tal
9. Kunggörelsedelgivning och överklagande